

Paavo Tanskanen ja Pirjo Hirvonen: Polvijärvi-Seura

- Soitinmuseo avattiin viime vuonna.
- E-museo avattu tänä keväänä:
 - Pirjo kouluttautunut ja kasannut aineiston.
 - 150 linnunpönttöä tehtiin yhdessä paikallisten Poltsin Lintu Ystävien kanssa.
- Lasinegatiiveja digitoitu paljon uudella viime vuonna hankitulla skannerilla:
 - Viimeistään 19.7. avataan näyttely Polvijärven keskustaan
 - Kuvat 1920 1940-luvuilta
- Seura on aktiivinen verkostoituja: yhteistyökumppaneita on paljon.
- Vaalittu perinteitä muun muassa pisteaidan teossa ja pärekattojen kunnostuksessa.
- Tänä kesänä seura täyttää 70 vuotta: Kotiseutuviikolla Juhlatapahtuma 19.7.2026:
 - Haitaristilegenda Veikko Ahvenainen ja Carina Norlund
 - Kansanpelimanni haitaristit Duo Metsurit-yhtye Ruotsista
 - Saatu tukea tapahtumaan Polvijärven kunnalta, OP Järvimaalta sekä Olvi-Säätiöltä.

Tarja Raninen-Siiskonen: Joensuun museot

- Eliel on saanut paljon positiivista palautetta.
- Keskikesäksi aukioloajat laajenevat 7 päivään viikossa.
- Bunkkerimuseo avoinna kesällä viisi viikkoa.
- Taidemuseo:
 - korjauksessa paljastunut laajempia korjaustarpeita
 - museon avautumisaikaa ei voida vielä sanoa varmaksi

Pasi Karjalainen: Kotiseutuliiton valtuusto

- Valtionavustusta leikattu:
 - liitolla budjetissa krooninen alijäämä
 - tulee rakenteellisia uudistuksia
 - jäsenmaksut pysyvät ennallaan

- Isoilla kansalaisjärjestöillä yhtenäinen näkemys, että leikkaukset tulevat jatkumaan seuraavalla hallituskaudella:
 - hankerahoituksen rooli tulee kasvamaan
- Uusi strategia, hyväksytään syksyllä:
 - Teemat:
 1. uudistamme kotiseutu- ja kaupunginosatoimintaa
 2. kehitämme paikallista kulttuuriperintöä yhteisöllisenä voimavarana
 3. lisäämme kotiseutu- ja kaupunkitoiminnan osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta

Kirsti Sainola-Rodriguez: Paiholan kyläyhdistys

- Museolla neljäs toimintavuosi:
 - Opittu paljon museotyöstä.
 - Museo sai alkunsa, kun Paiholan sairaalan toiminnot siirtyivät Tikkamäelle.
- Museo on sairaalan entisissä tiloissa: esineistöä ja valokuvia sekä muotokuvia ja videoestys, jossa entiset työntekijät kertovat työstään.
- Yhteistyökumppaneina Masters-yhtiöt, jonka tiloissa toimitaan.
- Museotoiminta on positiivisesti yllättänyt: sekä yksittäisiä kävijöitä että ryhmiä on riittänyt ja museossa on koettu mukavia kohtaamisia.
- Avoinna kesälauantaisin. Noin 10 vapaaehtoista opasta kesän aikana.
- Kontiolahden kunnalta saatiin kulttuuriavustusta.
- Esineet saatu lahjoituksena psykiatrian klinikalta Tikkamäeltä, lisäksi yksittäiset henkilöt ovat tuoneet lahjoituksia.
- Työtä vetää museotyöryhmä.

Tarja Tormulainen: Kontiolahti-Seura

- Museoon on tehty mobiilipeli, jonka tavoitteena tarjota koululaisille tekemistä ja tietoa historiasta:
 - Seppo-pelialusta
 - Museoviraston avustus
- Museo avoinna juhannukselta heinäkuun loppuun ti-la. Lauantai todettu hyväksi aukiolon kannalta.
- Seura ylläpitää myös Kontiolahden kotiseutukeskusta:
 - suuret kunnossapito- ja ylläpitokustannukset
 - ikkunoiden ja laitteiston (astianpesukone) uusiminen
- Näyttely Kulttuurirahaston tuella digitoiduista valokuvista Kotiseutukeskuksen navettaan.
- Kotiseutuviikolla Kotiseutukeskuksen lähiniityllä pidetään heinäntekotalkoot.
- Päärakennuksen toiminnot on vuokrattu yrittäjälle: pitopalvelua tilauksesta. Toimija siirtyi yrittäjäksi Eliel & Lojaan ja ei enää pysty toimimaan Kontiolahdella.

Hannele Autti: Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto

- 13.6. Avoimet kylät: tapahtumia eri puolilla maakuntaa. Julkistetaan maakunnan vuoden kylä.
 - Vielä ehtii ilmoittautua mukaan!
- Maakuntapäivää vietetään 15.–31.8.
 - tapahtumat julkaistu
 - näkyy kaikissa 13 kunnassa
- Kannattaa lisätä oman museon aukiolo ja tapahtumia Maakuntaliiton tapahtumakalenteriin: Näkyy myös Karjalaisen tapahtumakalenterissa, Joensuun tapahtumissa ja Menovinkeissä.
- Terveisiä Lapinlahden entisen sairaalan tiloissa: pienimuotinen sairaalamuseo. Hyviä mahdollisuuksia yhteistyöhön.
- Tulevaisuusrahasto:
 - pienet kehittämishankkeet noin 1000–20 000 euroa
 - voi olla myös esim. Leader-hankkeen omarahoitusosuus

Taisto Volotinen: Ilomantsi-Seura

- Seura täytti tänä vuonna 75 vuotta 4.3.
 - pientä juhlaa tulossa syksyllä
- Naarvan asesepän paja:
 - viime vuonna seuraan otti yhteyttä pari sukua, jotka tiedustelivat mahdollisuutta pelastaa asesepän paja
 - Ilomantsin museosäätiön kanssa keskusteltu siirrosta Parppeinvaaralle
 - asia ei ole sukujen puolelta edennyt
- Katri Vala-näyttely mahdollisesti tulossa Kotiseutuviikon ohjelmaksi.
 - Seuralla on paljon kontakteja: puheenjohtaja on mukana monessa yhdistyksessä.
- Elokuussa Ilomantsissa pidetään perinteinen Karhu- ja villiruokafestivaalit karhunveistokilpailuineen.

Wilma Klippel: Valtimo-seura

- Joulun alla vietettiin kuusijuhla Puukoululla, kerännyt paljon osallistujia.
- Keväällä Apteekkimuseon avajaiset: saatiin apteekista poistotavaroita remontin alta.
- Jäsenkirje lähetettiin keväällä jäsenille: kerrottiin viimeisen puolen vuoden tapahtumat sekä tulevat tapahtumat.
- Tapahtumat:
 - 6.6. järjestetään opastettu Bussiretki maisemakyltiin yhteistyössä Nurmes-seuran kanssa. Kuusi opasta maisemakylistä. Bussi on loppuunmyyty.
 - Vanhojen pelien päivää vietetään alkukesästä Valtimon koululla.
 - Koulunäyttelyn avajaiset pidetään 23.6. Näyttely kertoo Valtimon koulujen historiasta.
 - Kanttori Jaatisen muistelukonsertti
 - Ikäihmisten ja omaishoitajien päivä ja pienoismessut: hoiva-alan yrittäjiä, apteekkari tarjoaa kahvit ja pullat.
- Puukoulu aukeaa 23.6.
- Makasiinimuseo auki kolme viikkoa.
- Oppaita kaksi: toinen Makasiinilla ja toinen Puukoululla.

Eija Meriläinen: Juuka-seura

- Juuka-seura täyttää tänä vuonna 60 vuotta:
 - pääjuhla 11.7. klo 12 alkaen, Ellinpäivien tapahtuma
 - ennen juhlaa kirkossa Juuka-messu
 - arkiston avoimet ovet heinäkuussa
 - juhlakonsertti
- Museo avoinna kesäkuun puolivälistä alkaen kaksi kuukautta.
- Leader-avustuksella pärekaton korjaustyöt Myllymuseolla: ammattilaisia tarvitaan katolle, muuten tehdään talkootyönä.
- Keltamullan keittoa kesäkuun alussa Myllymuseossa yhteistyössä MSL:n kanssa.
- Kolin seudun matkailu -lehti ilmestyy 27.5.
- Kevään aikana pidettiin kolme kotiseutuiltaa:
 - Suosituin oli 20.4. evakkoilta Seurantalolla.
 - KKES:ltä saatiin pieni apuraha.
- Koululaisille työpaja ”Kurkistus karjalaisuuteen”: juukalaisia ja outokumpulaisia lukiolaisia osallistui.
- Maakuntamuseopäivässä vietetään sataman avajaisia 29.8.

Liisa Laasonen: Tohmajärvi-Seura

- Seuraa täytti 70 vuotta viime vuonna.
- Seuralla Tohmajärven museoalue, jossa yhdeksän rakennusta:
 - Viisi rakennuksista on seuran ja neljä kunnan omistuksessa, mutta seura hallinnoi museoalueen rakennuksia.
- Lisäksi seuralla on Saarion voimalaitosmuseo.
- Viime vuonna pidettiin opetustaulujen myyntinäyttely.
- Monena vuonna museot ovat olleet kesällä avoinna tiistaista lauantaihin, nyt päätettiin pitää keskiviikosta sunnuntaihin (sunnuntaina kolme tuntia).
- Museovirastolta ei saatu avustusta: tuulimyllyn pärekatto ja Pitäjämuseon vuotava katto pitäisi korjata.
- Viime vuonna toteutettiin museoturvallisuus-hanke Leaderin pienhankeavustuksella: hankittiin muun muassa sydäniskuri ja suojattiin museoesineitä.
- Tapahtumat:

- Potsipäivät
- Taivaanrannan maalarien taidenäyttely: kansalaisopiston kurssi
- Kotiseutuviikko: kyläkävely ja vierailu kunnantalolla

Jouko Karppanen: Kitee-Seura

- Matkailutoiminta keskittyy näyttelykeskukseen: Nightwish-näyttely siirtyi näyttelykeskukseen.
- Kotiseutumuseo ei auki virallisesti, voidaan avata tilauksesta.
- Maakauppamuseo myös tilauksesta avoinna.
- Puhoksen Perinnekoneyhdistys järjestää Puhoksen perinnekonepäivät + perinnenavetan näyttelyt.
- Verkosta löytyy paljon lisätietoa liittyen Kiteen museo- ja perinnematkailuun esimerkiksi hakusanoilla Näyttelykeskus Kitee, Kitee-Seura, Puhoksen Perinnepäivät 2026 ja Vanha Puhos.

Sari Heinonen: Kesälahti-Seura

- Kesälahti-Seuralla on kaksi museoaluetta:
 - Kesälahden kotiseutumuseoalue Kirkkotiellä, jossa on 12 museorakennusta.
 - Kyllikinpiha kotimuseo Norotiellä, jossa on kolme museorakennusta sekä Kummuntupa. Kummuntuvasta löytyy muun muassa kotiseutuneuvos Kyllikki Paajasen laaja valokuva- ja lehtileikekokoelma sekä seuran toimisto.
- Viime vuonna seura täytti 70 vuotta ja Suomen suurin savutupa 300 vuotta, mutta juhlittavaa riittää myös tänä vuonna:
 - Unto Kupiaisen sanoittama ja Reino Salmenkiven säveltämä *Kesälahden laulu* täyttää 70 vuotta.
 - Myös Kesälahden vaakuna täyttää 70 vuotta ja on nykyisin Kesälahti-Seuran ja Kesälahden pitäjän käytössä.

- Kotiseutumuseoalueella sijaitsee Unto Kupiaisen muistomerkki. Muistomerkin suunnitellut kuvanveistäjä Erkki Eronen olisi täyttänyt tänä vuonna 100 vuotta.
- Näitä merkkivuosia huomioidaan Kesälahti-Seuran *Kesäjuhlassa* 19.7.
- Viime vuonna kokeiltiin tapahtumien järjestämistä myös kesäkauden ulkopuolella. Kokemukset olivat niin hyviä, että toimintaa jatketaan myös tänä vuonna. Alkukesän sateisuus ja heinäkuun
- Kesällä 2025 näyttelytoimintaa oli molemmilla museoalueilla. Kyllikinpihan aitassa oli paikallisen taiteilijan Erkki Lindebergin *ITE-Erkki Aitassa* -näyttely. Kotiseutumuseoalueella nähtiin Anneli Timosen *Sano muikku!* -näyttely sekä Pentti Ojajärven harmonikokoelman *Musiikkia polkemalla* -näyttely. Kyllikinpiha oli avoinna aiempaa enemmän ja tavoitti myös uusia kävijöitä paikkakunnaltakin.
- Tapahtumia järjestettiin museoalueilla koko kesän ajan. Alkukesän sateiden jälkeen heinäkuussa oli poikkeuksellisen pitkä hellejakso. *Kotiseutuviikko* oli kesän vilkkain tapahtumakokonaisuus, ja viikon huipentumana vietettiin Kesälahti-Seuran 70-vuotisjuhlaa sekä Suomen suurimman savutuvan 300-vuotisjuhlaa. Helteinen päivä kokosi museoalueelle runsaasti väkeä nauttimaan ohjelmasta, musiikista ja yhdessäolosta.
- Elokuun toisena viikonloppuna järjestettiin *Saimaan Satojuhl*at. Ennen tapahtumaa museoalueella järjestettiin *Satojuhlien etkot*, joihin osallistui yli sata alakoululaista Kesälahdelta ja Puhoksesta. Myös tämä yhteistyö jatkuu.
- Syyskuussa järjestettiin perinteinen *Huttujuhla*, jota on vietetty Kesälahdella jo vuodesta 1959 lähtien. Viime vuonna *Huttujuhla* oli osa *Saimaan Satojuhla*ia, ja yhteistyö jatkuu myös tänä vuonna.
- Elokuun viimeisenä viikonloppuna järjestettiin ensimmäistä kertaa *Nuku yö ulkona* -tapahtuma museoalueella. Sateinen sää verotti osallistujamäärää, mutta tapahtuma saa jatkoa tänä vuonna.
- Joulukuussa herätettiin henkiin vanha perinne viettämällä *Kyllikin nimipäivää* Kyllikinpihalla.

- *Kyllikinpihan joulussa* tutustuttiin sota-ajan jouluun Yökkömökissä.
- Savutuvassa järjestettiin *Savutuvan joulu* kahtena sunnuntaina joulun alla. Joulutapahtumat saivat hyvän vastaanoton.
- **Kesäkausi käynnistyi tänä vuonna jo vappuna**, jolloin järjestettiin *Rohvessyörien lakitus*. Tilaisuudessa lakitettiin Unto Kupiaisen muistomerkki, ja samalla kuultiin Unto Kupiaisen runoon sävelletyn *Vappumasurkan* ensiesitys säveltäjän, Pentti Ojajärven, esittämänä.
- Museoalueella järjestettiin 12.5. koululaisten kevätpäivä ja päiväkotilaisten kevätjuhla. Tapahtumiin osallistui noin 50 koululaista Kesälahden ja Puhoksen alakouluista sekä noin 100 päiväkotilasta ja vanhempaa.
- Kesäkausi avataan kotiseutumuseoalueella 23.6. ja Kyllikinpihalla 8.7.
- Kesällä 2026 museoalueella nähdään näyttely *Kuvien muisti – Atteron ja Kyllikin valokuvia vuosikymmenten varrelta*. Näyttely esittelee Arvo Ahokkaan ja Kyllikki Paajasen kuvaamaa Kesälahtea.
- Kyllikinpihan aitassa on Katri Tirkkosen näyttely *Itäsuomalaisen kanantaluttajan kotkotuksia*.
- *Kotiseutuviikon* ohjelmassa ovat seurakunnan kanssa yhteistyössä järjestettävä *Onnenpäivä*, audiovisuaalinen *Muistojen musiikkia Savutuvassa* -esitys sekä *Kesälahti-Seuran kesäjuhla*. Kesäjuhlassa filosofian tohtori, heraldikko ja tietokirjailija Tuomas Poutiainen kertoo Kesälahden vaakunasta ja sen heraldiikasta.
- Muita kesän tapahtumia ovat *Nuku yö ulkona*, *Saimaan Satojuhl*at sekä perinteinen *Huttujuhla*.
- Museoalueen rakennusten kunnostustyöt jatkuvat:
 - Vuonna 2025 uusittiin Savutuvan ja Myllytuvan sähköistystä sekä rakennettiin talkoilla uudelleen tuulimyllyn siivet ja akseli.
 - Tänä vuonna on korjattu Herralan luhtiaitan ja Raution aittojen katot Museoviraston avustuksella.

- Myllytupa salaojitettiin toukokuussa havaittujen kosteusongelmien vuoksi. Jetina on hyväksynyt hankehakemuksen, ja Itä-Suomen elinvoimakeskuksen päätöstä odotetaan.
- Lisäksi suunnitteilla ovat Myllytuvan sisätilojen ja jätevesijärjestelmän korjaukset syksyllä, jos rahoitus järjestyy.

Merja Tolvanen: Kolin kotiseutuyhdistys

- Kolin kotiseutumuseossa on esine, valokuva- ja matkailunäyttely.
- Vaihtuvana näyttelynä on esillä Martta Kukkosen taidenäyttely.
- Museo siirtyi uusiin tiloihin vuoden 2025 alusta, kahvilan yhteyteen.
- Ympärivuotisuus ei ole toteutunut, koska kahvilayrittäjä lopetti toimintansa. Mahdollisesti tulossa uusi yrittäjä, kun kahvio avautuu 1.6. Samalla avautuu museo.
- 13.6. ollaan mukana avoimissa kylissä.
- Juhannuksen jälkeen kesätyöntekijät aloittavat työt.
 - Heinäkuussa järjestetään kylähistoria-kierroksia. Lisäksi ohjelmassa on tarinatuokioita museolla
- Tänä kesänä ei saada heinäntekotapahtumaa, koska aluetta ei saatu enää vuokralle. Neuvotteluja uudesta paikasta on kuitenkin käyty.
- Sadonkorjuujuhlan ajankohta muuttuu, koska seurojentalo oli varattu.
- Minigolf-rata ei ole enää käytössä.
- Kirpputorilta pyritään saamaan tuloja. Myös joulumyyjäiset järjestetään joulun alla.
- Tarkoitus osallistua myös kesätorin myyjäistapahtumaan.
- Luontokeskus Ukossa on myynnissä omia tuotteita.
- Tarvittaisiin uusia talkoolaisia mukaan toimintaan

Pentti Kuokkanen: Liperi-Seura

- Seuran museoalueella on yhdeksän rakennusta, eikä enää yhtään vuotavaa kattoa:
 - Jatkuvasti korjattu jotakin. Viime kesänä korjattiin tuulimyllyn katto.

- Korjauksista seurannut, että yhdistyksen rahavarat ovat vähissä.
- Vuotuiset vaihtuvat näyttelyt. Tänä kesänä tulossa:
 - Kokkoveikot: Liperin partiolaiset
 - Suomen hevonen
- Toissa kesä todella huono, mutta viime vuonna kävijämäärä korjautui. Kaksi syytä:
 - Liperin elämystapahtumat järjesti kaksi isoa tapahtumaa: truck meeting sekä Leipäpäivän yhteydessä: hakoja, sankkoja ja koneita.